

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 58/2016
06.10.2016.године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Браниславе Апостоловић и Гордане Ајншпилер Поповић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА д.о.о. из ..., кога заступа пуномоћник Ненад Ђурковић, адвокат из ..., против туженог ББ Грађевинско предузеће ..., Огранак ..., кога заступа Матија Војновић, адвокат из ... и умешача на страни туженог ВВ ..., ... д.д. ... у стечају, кога заступа пуномоћник Милош Пуровић, адвокат из ... , ради дуга, вредност предмета спора 7.803.358,03 евра, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Привредног апелационог суда Пж бр. 6442/15 од 16.12.2015.године, у седници већа одржаној дана 06.10.2016.године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против решења Привредног апелационог суда Пж бр. 6442/15 од 16.12.2015.године.

Образложење

Решењем Привредног суда у Београду П бр. 8924/12 од 09.07.2015.године, одбијен је као неоснован приговор апсолутне ненадлежности првостепеног суда.

Побијаним решењем Привредног апелационог суда Пж бр. 6442/15 од 16.12.2015.године, укинута је решење Привредног суда у Београду П бр. 8924/12 од 09.07.2015.године и тужба је одбачена.

Против другостепеног решења благовремену и дозвољену ревизију изјавио је тужилац, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП и битне повреде из члана 374. став 1. ЗПП учињене у поступку пред другостепеним судом, те погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијано решење у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП, у вези са чланом 420. став 6. ЗПП и одлучио да ревизија тужиоца није основана.

Тужилац је 26.12.2012.године поднео тужбу против туженог ради исплате износа од 7.803.358,03 евра у динарској противвредности са припадајућом каматом образлажући тужбени захтев да је потраживање у утуженом износу стекао на основу два уговора о цесији закључених 03.03.2011.године и

10.03.2011.године, са Огранком ... д.д. ..., при чему је огранак имао овлашћење оснивача ВВ д.д. из Љубљане да може пренети наведено потраживање.

Првостепени суд је утврдио да је огранак ВВ д.д. ... као подизвођач са туженим као наручиоцем закључио подизвођачки уговор о изградњи моста преко Саве у Београду. Потраживања по основу тог уговора Огранак ВВ ... је по уговорима са тужиоцем од 03.03.2011.године и 10.03.2011.године на тужиоца као примаоца пренео потраживање по подизвођачком уговору, а ради намирења потраживања тужиоца, које је имао према оснивачу преносиоца потраживања. Чланом 12. подизвођачког уговора уговорне стране су закључиле споразум о арбитражном решавању спорова пред трочланим арбитражним сенатом код Привредне коморе Словеније у Љубљани. Тужени је благовремено истакао приговор ненадлежности домаћег суда по тужби тужиоца у овом спору.

Првостепени суд је одбио као неоснован приговор апсолутне ненадлежности истакнут од стране туженог, уз образложење да уговорне стране у подизвођачком уговору нису предвиделе меродавно право за арбитражни споразум, те је као меродавно право применио право земље у којој је требало донети арбитражну одлуку, а то је право Републике Словеније. Како Законом о арбитражи Републике Словеније није предвиђено нити регулисано питање преносивости арбитражног споразума уговором о преносу потраживања, то по оцени првостепеног суда није основан приговор апсолутне ненадлежности, те је сходно наведеном одбио приговор истакнут од стране туженог.

По оцени другостепеног, Привредног апелационог суда, а применом члана 16. став 3. ЗПП и члана 13. Закона о арбитражи Републике Србије, тужба није дозвољена због апсолутне ненадлежности домаћег суда, будући да домаћи Закон о арбитражи у члану 13. прописује да арбитража остаје на снази и у случају уступања уговора или потраживања, осим ако није другачије уговорено. По оцени другостепеног суда, обзиром да није уговорено меродавно право за арбитражни споразум, а у ситуацији када основни уговор садржи клаузулу о избору меродавног права, а то је право Републике Србије, тај избор одређује не само меродавно право за уговор, већ и меродавно право за арбитражни споразум, те се стога у конкретном случају има применити Закон о арбитражи Републике Србије.

Врховни касациони суд прихвата разлоге другостепеног суда, како у погледу примене материјалног права на арбитражни споразум, тако и у погледу примене одредбе члана 13. Закона о арбитражи. Наведени закон уређује арбитражно решавање спорова без страног елемента и са страним елементом, уз услов постојања арбитражног споразума странака. Споразум о арбитражи дефинише се као споразум којим странке поверавају арбитражи решавање својих будућих или насталих спорова из одређеног правног односа. Споразум о арбитражи може бити садржан у Уговору којим се уређује дати правни однос (арбитражна клаузула) или у посебном споразуму (споразум о арбитражи). Споразум о арбитражи, односно арбитражна клаузула остаје на снази и у случају преноса основног уговора или потраживања. Одредба члана 16. став 3. Закона о парничном поступку прописује одбацивање тужбе у случају међународне ненадлежности домаћег суда.

Правилно примењујући наведене законске одредбе Привредни апелациони суд је укинуо решење првостепеног суда и одбацио тужбу имајући у виду међународну ненадлежност домаћег суда обзиром на постојање арбитражне клаузуле обзиром да је за случај спора из подизвођачког уговора и у случају преноса потраживања уговорена надлежност трочланог арбитражног сената при Привредној комори Словеније у Љубљани.

Неоснован је ревизијски навод да побијаним решењем није одлучено о прејудикационалном захтеву тужиоца из поднеска од 21.05.2015.године који се односио на утврђење ништавости арбитражне клаузуле. Ово са разлога што наведеним поднеском тужилац није ни поставио прејудикациони захтев у смислу члана 195. ЗПП којим је прописано да уколико одлука у спору зависи од тога да ли постоји или не постоји неки правни однос који је у току парнице постао споран, тужилац може, поред постојећег захтева да истакне захтев да суд утврди да такав однос постоји, односно да не постоји, ако је суд пред којим парница тече надлежан за такав захтев. Истицање овог захтева не сматра се преиначењем тужбе. Тужилац је непуноважност, ништавост арбитражног споразума истакао не као прејудикационални захтев, већ само као једну од чињеница због којих би требало успоставити судску надлежност за одлучивање о предметном спору, као што је непреносивост арбитражног споразума истакао као другу релевантну чињеницу због које је сматрао да наведеним арбитражним споразумом није дерогирана судска надлежност. Самим тим што је прихватио арбитражни споразум сматра се да је суд оценио да арбитражна клаузула није ништава.

На основу изложеног Врховни касациони суд је одбио ревизију тужиоца као неосновану и применом члана 414. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија,
Бранко Станић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**